

sectione secunda, conclusione secunda. Quærit secundo, an in eo casu posset dici una humanitas prius assumpta aliam assumere, si-
cut nunc dicitur divina natura assumere hu-
manitatem; et respondet optime negando,
tum quia una humanitas non esset principium
assumendi aliam, tum quia non esset terminus
assumptionis ejus; nunc enim divina na-
tura propter summam unitatem, quam habet
cum Verbo, dicitur ad se sumere, quia sumit
ad personam Verbi, quæ est idem quod ipsa;
at vero humanitas, licet esset unita Verbo,
non tamen est ipsum Verbum, et ideo quod
assumitur ad Verbum ipsum, non potest dici
assumi ad humanitatem, præsertim cum dic-
tum sit unam naturam assumptam non uniri
alteri, sicut divinitatem ipsam.

3. *Communicatio idiomatum esset inter na-
turias assumptas.* — Addit tertiam quæstiunculam Cajetanus, an esset tunc communicatio
idiomatum inter naturas assumptas, verbi
gratia, inter Angelum et hominem, et res-
pondet negando; itaque si ille homo moreretur,
non esset verum dicere Angelum mori,
sicut nunc est verum dicere Deum mori. Sed
hæc sententia mibi videtur falsa, loquendo de
propria communicatione idiomatum inter na-
turias in concreto significatas, quia hæc com-
municatio non fundatur nunc (ut ipse putat)
in hoc, quod divinitas et persona Verbi sunt
omnino idem, sed in hoc, quod una et ea-
dem persona sub utraque natura subsistit, et
pro ea supponunt nomina naturam ipsam in
concreto significantia, ut videre etiam est in-
ter duas formas accidentales existentes in eo-
dem supposito, et expositorio syllogismo con-
vinci potest; recte enim sequitur: Hic homo
patitur; ergo Verbum patitur; rursus: Sed
Verbum est hic Angelus (suppono enim simul
assumpsisse naturam angelicam); ergo hic
Angelus patitur. Medina negat ultimam con-
sequentiā, quia significatur, inquit, in illo
consequenti hunc Angelum pati in propria
natura; sed contra, quia subjecta, præsertim
in concreto significata, pro materiali accipi
solent; alias hæc esset falsa in illo casu: Hic
Angelus creat, vel, Hic homo est genitus ab
æterno; et ideo merito D. Thomas admittit
hanc communicationem idiomatum in eo casu,
in 3, d. 1, q. 2, art. 5, quem sequuntur
Gabriel ibi, q. 2, art. 3, dub. 4; Marsil., in 3,
q. 2, art. 3, dub. 3. Dixi, loquendo de propria
communicatione in concreto, nam aliqua
prædicationes, quæ interdum fiant in ab-
stracto respectu divinæ naturæ, propter unita-

tem ejus cum sua persona, non possent ex-
tendi ad naturas assumptas; ut, verbi gratia,
Hic homo dicitur esse sua divinitas, non ta-
men posset dici esse sua angelica natura, vel
quid simile.

6. An vero sicut dicitur natura divina in-
carnata, ita etiam posset dici natura angelica,
vel e contrario natura humana angelizata (si
ita loqui licet), controverti potest. Dicendum
vero est non posse dici naturam angelicam
incarnatam, eodem modo quo divinitas, quia,
ut dictum est, non esset eodem modo unita
carni; posset tamen alio modo dici, quatenus
unita esset carni in eodem supposito.

ARTICULUS VIII.

*Utrum fuerit magis conveniens quod persona
Filiī assumeret humanam naturam, quam
alia persona divina¹.*

4. *Ad octavarum sic proceditur. Videtur quod
non fuerit magis conveniens Filiū Dei incar-
nari, quam Patrem, vel Spiritum Sanctum.
Per mysterium enim incarnationis, homines ad
veram Dei cognitionem sunt perducti, secun-
dum illud Joan. 18: In hoc natus sum, et ad
hoc veni in mundum, ut testimonium perhibeam
in veritate. Sed ex hoc quod persona Filii Dei
est incarnata, multi impediti fuerunt a vera Dei
cognitione, ea, quæ dicuntur de Filio secundum
humanam naturam, referentes ad ipsam Filii
personam, sicut Arius, qui posuit inæqualitatē
personarum propter hoc, quod dicitur
Joan. 14: Pater major me est. Qui quidem er-
ror non provenisset, si persona Patris incar-
nata fuisset; nullus enim estimasset Patrem
Filio minorem. Magis ergo videtur fuisse con-
veniens, quod persona Patris incarnaretur,
quam persona Filii.*

2. *Præterea, incarnationis effectus videtur
esse recreatio quædam humanæ naturæ, secun-
dum illud Galat. ult.: In Christo Jesu, ne-
que circumcisio aliquid valet, nec præputium,
sed nova creatura; sed potentia creandi appro-
priatur Patri. Ergo magis decuisset Patrem
incarnari, quam Filium.*

3. *Præterea, incarnationis ordinatur ad remis-
sionem peccatorum, secundum illud Matthæi
primo: Vocabis nomen ejus Jesum; ipse enim
salvum faciet populum suum a peccatis eorum.
Remissio autem peccatorum attribuitur Spir-*

¹ Infra, q. 39, art. 8, ad 3; et 3, d. 1, q. 2,
art. 2; et 4 contra, c. 39, fin., et 42.

tui Sancto, secundum illud Joan. 20: Accipite
Spiritum Sanctum: quorum remiseritis pec-
cata, remittuntur eis. Ergo magis congruebat
personam Spiritus Sancti incarnari, quam
personam Filii.

Sed contra est, quod Damascenus dicit in 3
lib.¹: In mysterio incarnationis manifestata
est sapientia et virtus Dei; sapientia quidem,
quia inventit difficultissimam solutionem pretii quam
decentissimam; virtus autem, quia victimum fe-
cit rursus victorem. Sed virtus et sapientia ap-
propriantur Filio, secundum illud, 1 Cor. 1:
Christum Dei virtutem et Dei sapientiam.
Ergo conveniens fuit personam Filii incar-
nari.

Respondeo dicendum, quod convenientissi-
mum fuit personam Filii incarnari, primo
quidem ex parte unionis. Convenienter enim ea
quæ sunt similia, uniuntur. Ipsius autem per-
sonæ Filii, qui est Verbum Dei, attenditur uno
quidem modo communis convenientia ad totam
creaturam, quia verbum artificis, id est, con-
ceptus ejus, est similitudo exemplaris eorum
quæ ab artifice sunt. Unde Verbum Dei, quod
est æternus conceptus ejus, est similitudo exem-
plaris totius creaturæ. Et ideo sicut per par-
ticipationem hujus similitudinis creaturæ sunt
in propriis speciebus institutæ, sed mobiliter,
ita per unionem Verbi ad creaturam, non par-
ticipatam, sed personalem, conveniens fuit re-
varari creaturam in ordine ad æternam et im-
mobilem perfectionem. Nam et artifex per for-
man artis conceptam, qua artificiatum condi-
dit, ipsum, si collapsum fuerit, restaurat. Alio
modo habet convenientiam specialiter cum hu-
mana natura, ex eo quod Verbum est concep-
tus æternæ Sapientiæ, a qua omnis sapientia
hominum derivatur. Et ideo per hoc homo in
sapientia perficitur, quæ est propria ejus per-
ficiatio, prout est rationalis, quod participat
Verbum Dei, sicut discipulus instruitur per
hoc quod recipit verbum magistri; unde Eccle-
siæ dicitur: Fons sapientiæ verbum Dei in ex-
celsis. Et ideo ad consummatam hominis per-
fectionem, conveniens fuit ut ipsum Verbum
Dei humanæ naturæ personaliter uniretur.

Secundo potest accipi ratio hujus congruen-
tiae ex fine unionis, qui est impletio prædesti-
nationis, eorum, scilicet, qui præordinati sunt
ad hereditatem cœlestem, quæ non debetur nisi
filii, secundum illud Rom. 8: Si filii, et ha-
redes. Et ideo congruum fuit ut per eum, qui
est filius naturalis, homines participarent si-

De hac re jam disputatum est, et littera
nulla indiget expositione.

DISPUTATIO XIII.

In quatuor sectiones distributa.

DE TERMINO ASSUMPTIONIS EX PARTE PERSONÆ
ASSUMENTIS, IN QUAVIS INCARNATIONE POSSI-
BILI.

Ad tria capita potest revocari disputatio,
scilicet ad naturam divinam, ad personas di-
vinas, et ad personas creatas; de natura enim
creata, suppositis iis quæ de natura divina
dicemus, nihil dicendum supererit. Rursus
personæ assumentes comparari possunt, vel
plures personæ ad unam naturam, vel una
persona ad plures naturas; præter has nulla
comparatio aut quæstio videtur possibilis.

SECTIO I.

*Utrum hic Deus, ut abstrahit a personis divinis,
possit naturam creatam assumere.*

1. Hæc quæstio non eo modo pertractanda est, quo a D. Thoma disputatur, art. 3, in sensu conditionato ex hypothesi impossibili, nam illa nullam habet difficultatem, et sufficiunt quæ Sanctus ibi docuit; sed versabitur in alio sensu in littera subnotato, scilicet, an hic Deus, prout nunc est divinis personis quidam commune, naturam creatam per proprietatem absolutam et communem terminare possit. Dupliciter autem intelligo fieri id posse: uno modo, ut unio fiat primo et per se ad hunc Deum, ita præcise ut non fiat ad proprietas relativas ut sic, nisi tantum ratione absoluti, ad eum modum quo nunc tres personæ divinæ uniuntur in subsistentia absolute, sed non in relativis. Secundo modo, ut, licet unio primo fiat in absoluto, consequenter tamen fiat etiam in omnibus personalitatibus relativis; hoc secundum pendet ex alia quæstione infra tractanda, ubi decidetur. De priori igitur instituitur disputatio.

2. In qua est prima sententia negans esse possibilem talem modum unionis: Alens., 3 p., q. 2, memb. 3, et q. 7, memb. 1, art. 3; Bonaven., in 3, d. 4, art. 1, q. 3, et d. 5, artic. 1, q. 4. Fundantur in hoc, quod ipsi negant subsistentiam absolutam in Deo; non potest autem intelligi unio naturæ humanæ ad divinam, nisi in aliqua subsistentia. Quæ opinio, supposito illo fundamento, optime procedit, atque in Conciliis et Patribus fundamentum habet, qui non agnoscunt aliam unionem substantialem inter naturam divinam et creatam, nisi secundum subsistentiam, quia in unam naturam conjungi non possunt, ut supra ostensum est; aliud autem genus unionis substantialis nec a sanctis Patribus est cognitum, nec facile fingi potest. Verumtamen absoluta subsistentia immerito negatur Deo, ut supra late probatum est; sed Capreolus, in 3, d. 1, q. 1, ad argumenta contra quartam conclusionem, quamvis admittat subsistentiam absolutam, negat tamen hanc unionem esse possibilem; existimat enim illam subsistentiam ut sic non posse esse sufficientem rationem terminandi naturam creatam, sed oportere ut sit quasi modificata, et constituta in esse incomunicabili per relationem; et in hoc est probabilis hæc sententia, cuius fundamenta infra videbimus; et favet illi

D. Thomas, indicans naturæ divinæ non con venire assumere nisi ratione personæ, ut videre est hic, art. 2, et art. 3, ad 1 et 2, et q. seq., art. 5, ad 1. In alio tamen videtur Capreolus non satis consequenter loqui; ponit enim, ut supra vidimus, duplice dependentiæ naturæ creatæ assumptæ a persona divina: alteram, quatenus per hujus personalitatem subsistit; alteram, quatenus per illius existentiam essentialē et absolutam existit: quanquam ergo prior dependentia terminari non possit, nisi ad relationem immediate, cur non posset fieri secunda sine illa priori? Atque adeo assumi natura humana, non ad subsistendum, sed ad existendum per ipsum esse essentiæ divinæ? Et hæc objectio procedit contra omnes Thomistas, qui dicunt humanitatem assumi, non tantum ad subsistendum, sed etiam ad existendum. Sed fortasse aliquo modo respondere possent, ut jam dicam.

3. Dico ergo primo: natura divina abstracta a relationibus, si præcise consideretur ut natura, seu tanquam forma nullam habens propriam et singularem subsistentiam, non potest ut sic intelligi assumere naturam creatam. In hac omnes fere Theologi convenient, et eam convincunt Alexand. et Bonaventura, tum quia talis unio naturarum non posset esse nisi in natura, quia ex naturis ut sic, immediate inter se unitis, et non in aliqua natura, vel subsistentia, quid posset resultare, nisi natura? cum non posset resultare persona, nec aliquid subsistens; tum etiam quia nihil posset natura divina ut sic communicare humanæ naturæ, quia non posset illam informare, neque essentialiter constituere in esse entis talis speciei, vel rationis, quod est munus naturæ, ut sic.

4. *Objectio.* — *Responsio.* — *Responsio secunda.* — Dices: natura divina sic concepta intelligitur habere esse existentiæ; ergo posset illud communicare naturæ creatæ, et trahere illam ad existendum suo esse. Ego facile respondeo hoc genus unionis omnino implicare contradictionem, quia impossibile est ut aliqua entitas realis existat per existentiam vel entitatem realiter a se distinctam, sicut impossibile est ut aliqua entitas per entitatem a se distinctam in esse entitatis constituantur; quia, ut saepe dixi, nihil aliud est per existentiam constitui, quam formaliter fieri entitatem actualem. Thomistæ vero respondere possent, vel sequendo opinionem Cajetani dictis constitutionem suppositi esse priorem

existentia, quia per personalitatem fit persona capax existentiæ; hinc enim fieri videtur naturam creatam non esse capacem existentiæ divinæ, nisi præintelligatur personata personalitate divina, alias deberet præintelligi personata personalitate propria, et consequenter inassumptibilis, et incapax existentiæ alienæ; vel sequendo opinionem Capreoli, scilicet, in creaturis personalitatem esse existentiam ipsam substantialem, nam inde fieri videtur, non posse impediri sub ratione existentiæ, nisi impediatur sub ratione personalitatis, atque adeo non posse trahi naturam creatam ad existentiam alienam, nisi simul trahatur ad aliquam personalitatem.

5. *Deus per subsistentiam absolutam potest assumere.* — Dico secundo: natura divina, ut intelligitur abstracta a tribus personis, et esse hic Deus subsistens propria et singulari subsistentia absoluta et essentiali, potest immediate assumere naturam creatam, illam terminando per subsistentiam essentialē præcise. Hæc est communior sententia Theologorum, in 3, dist. 1, Scot., q. 2, § Ad quæst. igitur; Durandus, q. 2; Richard., art. 1, q. 4; Gabr., quæst. 1, art. 3, dub. 4; Okam, q. 1; Cajetan., hic, art. 3, quem recentiores Thomistæ sequuntur. Ratio vero est, quia, posita illa subsistentia, quam supra esse probavimus, nulla est ratio cur non possit esse sufficiens terminus assumptionis, quia in ratione subsistendi non est minus perfecta, quam subsistentia relativa; neque est illa ratio ob quam necessario requirat incomunicabilitatem, ut possit esse ratio terminandi, vel sustentandi naturam creatam, ut constabit solvendo omnem apparentem repugnantiam, quæ hic potest configi.

6. *Objectio prima, ex identitate subsistentiarum.* — *Responsio.* — Prima est, quia cum hæc subsistentia absoluta sit omnino idem cum relativis, non videtur posse communicari et uniri humanæ naturæ, quin uniantur relativæ; sicut si in Deo esset una tantum persona, non posset assumere naturam ad subsistentiam, quin assumeret ad personalitatem, quia essent omnino idem; sed non sunt nunc minus idem; sicut etiam e contrario, non potuit nunc uniri subsistentia relativa Verbi humanæ naturæ, quin consequenter fuerit unita natura, quæ est idem cum illa. Sed ex hoc capite nulla sine dubio ostenditur repugnantia, nam quamvis esse absolutum et relativum in Deo, et in unaquaque persona Trinitatis, sint idem in re ipsa, nihilominus

communicat Pater Filio esse absolutum, et non suum proprium esse relativum, et similiter Pater et Filius Spiritui Sancto; ergo simili modo non repugnat tres personas communicare suam subsistentiam absolutam naturæ assumptæ, non communicando relativas ut sic. Unde non esset eadem ratio, si intelligeremus in Deo esse tantum unam personam, quia tune subsistentia ipsa esset essentialiter incomunicabilis alicui personæ, et ideo non posset communicari naturæ assumptæ, nisi prout in re esset, scilicet ut incomunicabilis; at vero nunc revera datur in re ipsa subsistentia communis multis personis, quæ in suo essentiali conceptu non includit incomunicabilitatem, et ideo ut sic potest communicari naturæ creatæ.

7. Quocirca, licet nunc hæc subsistentia, et relatio ita idem sint, quemadmodum essent, si persona Dei tantum una et absoluta reperiretur, tamen non eodem modo; tunc enim essent adæquate idem et convertibiliter, quia cum quocumque esset idem natura, esset idem persona, et e contrario; nunc vero non ita est, sed cum aliquo est idem natura, et non persona, et ideo alicui potest etiam communicari subsistentia communis naturæ, cui non communicetur persona. Denique ex mysterio incarnationis, prout factum est, potius confirmari potest quod dicimus, quia, licet subsistentia absoluta et relativa sint idem, nihilominus relativa est ratio terminandi, et non absoluta ut sic, sed solum ut includitur in relativa. In quo etiam est inter illas notanda differentia deserviens proposito, nam absoluta includuntur essentialiter in relativis, relativa autem non ita essentialiter includuntur in conceptu absoluti, et ideo facilius intelligi potest subsistentiam absolutam uniri naturæ creatæ, non unitis relativis, ut sic, quam e contrario.

8. *Objectio secunda, ex communicabilitate.* — Secunda ratio repugnantiae sumi potest ex parte subsistentiae absolutæ, quatenus communicabilis est; videtur enim impossibile, esse naturam a parte rei subsistentem, et non esse ultimo terminatam per subsistentiam incomunicabilem, tum quia alias daretur hic homo a parte rei, qui non esset persona, quod non videtur intelligi posse; tum etiam quia talis subsistentia, cum personalitas non sit, propriam personalitatem humanæ naturæ impedi non posset; tum præterea quia humana natura tantum videtur capax personalitatis, ut sic, quia tota dependentia ejus est in sub-

sistendo personaliter et incomunicabiliter; tum denique quia alias daretur unio media inter unionem in natura, vel in persona, quod non solum est contra D. Thomam in tota hac materia, sed etiam contra communem modum loquendi Patrum et Conciliorum, ut videre est in Conciliis Toletan. VI et XI, in principio, et aliis supra citatis; unde Ansel., lib. de Incarnat. Verbi, c. 4, arguens contra eos qui asserebant, si Verbum incarnatum esset, necessario sequi, alias personas esse incarnatas, dicit eos necessario ponere unionem factam esse in natura, sentiens non posse esse aliam unionem tribus personis communem.

9. *Responsio.* — Sed hæc omnia nullam repugnantiam sufficienter ostendunt, quia cum illa subsistentia absoluta vera sit et realis, imo perfectiori modo includat modum essendi in se et per se, quam omnis alia subsistentia, non est cur negetur, ex propria ratione absoluta sine consortio relatiui, ad terminandam et sustentandam alienam naturam sufficientem esse; nam, licet ipsa non sit incomunicabilis, tamen in re semper ac necessario est communicata personis incomunicabiliter subsistentibus, et ideo sicut non repugnat hunc Deum, realiter communicabilem multis personis, subsistere a parte rei communicabili subsistentia, in re tamen non distincta a persona incomunicabiliter subsistente, ita non est cur repugnet hunc hominem esse a parte rei subsistentem per communicabilem subsistentiam, existentem tamen in eisdem personis incomunicabiliter subsistentibus.

10. Unde ad primam difficultatem respondetur, hunc hominem in eo casu, non esse quidem personam ex vi illius subsistentiae qua præcise humanitas terminatur, sicut neque hic Deus, ut sic, est persona, ut supra dictum est; tamen in re ipsa esset Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus, et quælibet harum personarum ex vi hujus unionis esset homo (ut præcedenti disputatione contra Durandum dictum est), quia illa subsistentia communis intime includitur in omni persona, et ita in rigore nullum daretur individuum humanum, quod non esset persona.

11. Ad secundam difficultatem respondetur, per unionem humanitatis terminandam ad hujusmodi subsistentiam, necessario impediri seu excludi formaliter personalitatem propriam, quia hic modus existendi in alio tanquam in sustentante, formaliter repugnat contra hæreticos concludit.

13. Alia difficultas offerebat se hic, ex eo

quod subsistentia illa, ad quam terminatur hic modus unionis, sit communicabilis aut incomunicabilis, quia illa repugnativa non provenit ex incomunicabilitate subsistentiae ad quam fit unio, sed ex ipso modo unionis, et veluti existentiae in alio, præsentim quia ratio subsistendi prior est quam ratio personæ, seu quam ratio incomunicabiliter subsistendi, et ideo, impedita subsistentia creata sub priori ratione subsistentiae, consequenter impeditur sub ratione personalitatis, et prout in re ipsa existit. Unde ad tertiam difficultatem respondetur, verum esse humanitatem naturam sua, seu secundum capacitatem naturalem, non esse capacem subsistentiae communicabilis; tamen inde non fit, per potentiam obedientialem non esse capacem illius, quia alias nullius subsistentiae divinæ esset capax, quia naturaliter illam non postulat; cum ergo humanitas per capacitatem obedientialem terminabilis sit subsistentia infinita, et hic non appareat specialis repugnativa, erit etiam terminabilis hac subsistentia, quæ dicitur supplere vicem propriæ personalitatis, quoad rationem subsistendi, non vero quoad modum incomunicabilem, sed altiori modo, intime scilicet se communicando tribus personis incomunicabiliter subsistentibus.

12. Ad quartam difficultatem respondetur, hanc unionem esse ad modum illius, quam vocant Sancti in persona, quia est in subsistentia, ut ipsi etiam loquuntur, et quia per illam quælibet persona divina fieret homo, et subsisteret in dupli natura; hanc enim vocant Sancti, unionem in persona, quia loquuntur de hoc modo unionis, prout factus est; factus est autem in substantia incomunicabili. Denique hæc unio non fit ad componendam unam naturam, sed potius ad componendum unum aliquid cum singulis personis, licet non secundum personalia, sed secundum subsistentiam communem illis.

Ad Anselmum vero specialiter respondetur (quoniam non oporteat omnes rationes esse formales, et efficaces), vim tamen illius rationis esse hanc, ex unione in subsistentia non posse inferri esse communem omnibus personis, quia talis unio ex genere suo fieri potest in proprietate personali, et ideo non posse ex eo solum quod unio sit substantialis, inferri esse communem omnibus personis, nisi supponatur talis unio esse essentialis, seu in natura, et hoc sensu recte Anselmus contra hæreticos concludit.

quod essentia non potest videri sine personis. Sed hæc expedienda est eodem modo quo similem resolvimus, disp. præc., sect. 1.

SECTIO II.

Utrum plures personæ divinæ possint simul assumere eamdem naturam.

1. Suppono, quilibet personam posse assumere naturam creatam, de hoc enim nulla potest inter Catholicos esse controversia, supposita fide incarnationis, quia non est major ratio de una persona quam de aliis. Deinde sumo ex præcedenti sectione, tres personas posse assumere eamdem naturam, terminando illam aliquo termino, seu subsistentia communi, quia non posset hic Deus assumere, quin omnes tres personæ saltem hoc modo assumerent, ut ostensum est. Quæstio ergo superest, an tres personæ possint assumere eamdem naturam, terminando illam proxime et immediate per subsistentias relativas, sive illam simul terminent per subsistentiam absolutam, sive non; hoc enim nihil potest variare questionem, suppositis quæ in superioribus dubiis dicta sunt.

2. Est ergo prima sententia negans posse hoc modo eamdem naturam assumi a pluribus personis. Tenet Scot., dist. 1, quæst. 3, § Ad quæst. igitur; Rich., art. 1, q. 3; Albertus, q. 1, art. 10; Palud. vero, q. 3, art. 2, æque probabilem esse putat hanc et contrariam sententiam; et citatur pro hac sententia Anselmus, de cuius sensu circa litteram D. Thomæ satis dictum est; citatur etiam Bonaventura, in 3, d. art. 2, q. 3. Sed, ut constat ex fine illius questionis, potius ibi docet contrarium, et in reliqua parte questionis solum explicat et confirmat sensum Anselmi. Fundamentum hujus sententiae esse debet, quia implicat contradictionem; quæ vero esse possit hæc contradictione, infra videbimus.

3. Dicendum tamen est, posse plures personas assumere eamdem naturam, et terminare illam propriis subsistentiis relativis. Hæc est communior sententia Theologorum, cum D. Thoma hic; Alens., 3 p., q. 2, memb. 4; Altisiod., 1. 3 Sum., tract. 1, c. 1, quæst. 6; Henr., Quodl. 6, q. 7; Mars., in 3, quæst. 2, art. 3; Okam, quæst. 1, art. 3; Gabr., dist. 1, quæst. 1, art. 3, dub. 3; Almai., q. 1, art. 3; consentiunt Capreolus, Cajet. et omnes Thomistæ. Durandus etiam, dist. 1, q. 3, eamdem tenet sententiam, quam bene tractat, et con-

firmat; sed in hoc singularis est, quod affirmat non posse tres personas assumere hoc modo eamdem naturam, nisi prius intelligatur assumere illam hic Deus, ut abstrahit a personis; sed nititur falso fundamento, nam idem putat dicendum de quacumque unione, facta etiam in una persona tantum, et ideo, ut supra vidimus, idem affirmat de incarnatione, prout facta est. Sed hoc sufficienter in superioribus est confutatum. Illo ergo omissio, fundamentum hujus sententiae est illud, quod D. Thomas attulit in art. 6, quod sufficientissimum est, et ibi satis explicatum, sed attingo breviter: tres enim personalites divinæ, quantum est ex parte earum, possunt terminare eamdem naturam, ut patet in natura divina; sed ex parte naturæ assumendæ, nulla est specialis repugnativa; ergo.

4. *Objectio prima.* — *Responsio.* — *Exemplum.* — Dicetur fortasse, esse repugnantiam ex parte naturæ humanæ, quia finita est; nam divina propter infinitatem est capax trium subsistentiarum, et ideo natura finita non videtur habere tantam capacitatem; sicut personalitas divina potest terminare plures naturas; tamen, quia hoc convenit illi ex infinite sua, creatæ personalitati convenire non potest, ut infra dicetur. Respondetur divinam essentiam ex se, et ex natura sua, tria supposita postulare, hocque illi ex infinite convenire; similiter ita esse in illis, ut cum singulis eorum omnino idem sit cum perfectissima unitate et simplicitate, et ideo neutrum horum posse convenire naturæ creatæ. Si autem tres personæ assumerent eamdem naturam creatam, neque illa natura esset idem cum personis assumentibus, sed substantialiter conjungeretur illis; nec ille modus subsistendi esset illi connaturalis, sed per gratiam et omnipotentiam assumentis communicatus, ipsa natura non repugnante, quia cum ipsa sit in potentia obedientiali ad quacumque personalitatem divinam, et alioqui inter ipsas personalitates divinas in ordine ad subsistendum, vel terminandum naturam, formalis repugnativa non sit aut oppositio, eadem ratione erit in potentia obedientiali ad omnes illas personalitates, etiam simul terminantes; neque est ulla ratio cur ad hoc infinita perfectio seu capacitas requiratur. De illo vero exemplo, quod adducitur, de personalitate finita et infinita, suo loco dicemus; nunc partis negatur, tum quia cum personalitas sit actus naturæ, major perfectio requiritur ex parte personalitatis, ut terminare possit,